

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Władysław Kosiniak-Kamysz

Warszawa, dnia 25 listopada 2011 r.

DUS/0210/19/RW/11

Pani
Małgorzata Hirszel
Sekretarz
Stałego Komitetu Rady Ministrów

Szanowna Pani Minister

Rządowe Centrum Legislacji w piśmie z dnia 16 listopada br., znak: RCL.DPS.510-139/11, podtrzymało uwagę do projektu *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (dot. KRM-110-114-11)*, dotyczącego powstałego na gruncie § 4 ust. 2 projektu pytania o skutki prawne odrzucenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych poszczególnych pozycji zestawienia przekazanego przez otwarty fundusz emerytalny. RCL podniósł w tym zakresie również, że z ww. przepisu nie wynika, czy na skutek odrzucenia części zestawienia pozostała jego część będzie przyjęta. Ponadto w opinii RCL nie jest jasne, jakie działania powinien podjąć otwarty fundusz emerytalny, w przypadku uzyskania informacji o odrzuceniu zgłoszenia w całości bądź poszczególnych jego części.

Mając powyższe na względzie, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie należy przekazać, że budząca wątpliwości RCL norma prawna z § 4 ust. 2 projektu jest tożsama z zawartą w obecnie obowiązującym przepisie § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej (Dz. U. Nr 86, poz. 804, z późn. zm.). Oznacza to, że norma ta funkcjonuje skutecznie od ponad 6 lat bez żadnych problemów po stronie

adresatów tej normy prawnej, tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i otwartych funduszy emerytalnych, i nie budziła, jak do tej pory, żadnych wątpliwości interpretacyjnych, proceduralnych, czy też w zakresie wynikających z niej skutków prawnych.

Należy wskazać, że nowe ujęcie § 4 w projekcie rozporządzenia, w porównaniu do obecnie obowiązującego § 4 rozporządzenia, polega na tym, że przepis ten w zakresie ust. 1 – 3 został oznaczony jako § 4 projektu, natomiast przepisy ust. 4 – 6 obecnie obowiązującego § 4 rozporządzenia przeniesiono do nowego przepisu § 5 jako ust. 1 – 3. Zmiana ta wynika z faktu, że przepisy obecnych ust. 1 – 3 i ust. 4 – 5 § 4 rozporządzenia dotyczą innych norm prawnych i zasługują na odrębne ujęcie w jednostkach redakcyjnych, na co zwróciło uwagę Rządowe Centrum Legislacji. Zgodnie z art. 81 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189) uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu następuje z chwilą zawarcia umowy z funduszem, jeżeli:

- 1) w dniu zawarcia pierwszej umowy z otwartym funduszem osoba przystępująca do funduszu podlega lub podlegała, w okresie 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy, ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokona odpowiedniego wpisu lub zmian w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Umowa, co do której nie został spełniony którykolwiek z ww. warunków nie wywołuje skutków prawnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek, w terminie 30 dni roboczych, poinformować otwarty fundusz, czy osoba, która zawarła umowę z funduszem, spełnia ww. warunki. Jednakże, jeżeli osoba, która zawarła z otwartym funduszem umowę uznaną za bezskuteczną, pomimo istnienia w dniu zawarcia umowy faktycznych i prawnych podstaw do spełnienia ww. warunków, następnie uzyska członkostwo w otwartym funduszu, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany przekazać do tego funduszu należne składki za okres podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu.

Jednocześnie należy podkreślić, że przepis art. 85 pkt 1 ww. ustawy wyraźnie wskazuje na konieczność określenia sposobu i trybu zawarcia umowy członkowskiej w odniesieniu do działań otwartego funduszu emerytalnego, co również znajduje odzwierciedlenie w przepisach art. 81 – 84 i art. 85 pkt 4 i 6 ww. ustawy.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia otwarty fundusz przekazuje do Zakładu zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu, w formie zestawienia. Zestawienie to zawiera następujące dane osobowe oraz datę zawarcia umowy o członkostwo, a także godzinę, jeżeli uzyskanie członkostwa nie nastąpiło w trybie art. 128 ww. ustawy. Otwarty fundusz sporządza osobne zgłoszenie o przystąpieniu członka do funduszu dla:

- 1) osób, które złożyły oświadczenia o dotychczasowym nieuczestniczeniu w otwartym funduszu;
- 2) osób, które złożyły oświadczenie o uczestnictwie w innym otwartym funduszu;
- 3) osób, które uzyskały członkostwo w funduszu z chwilą otwarcia rachunku w trybie art. 128 ustawy.

Zestawienie to jest sporządzane w formie elektronicznej. Zgodnie z przepisem § 4 projektu zestawienie jest przekazywane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie później niż do godziny 14⁰⁰ szóstego dnia roboczego następującego po dniu zawarcia umowy o członkostwo lub uzyskaniu członkostwa w trybie art. 128 ww. ustawy. Zestawienie niespełniające wymogów określonych w § 3 ust. 3 i 4 projektu, ZUS odrzuca w całości bądź poszczególne jego pozycje. ZUS niezwłocznie informuje otwarty fundusz o odrzuceniu zestawienia w całości lub w części, z podaniem przyczyny. Dane zawarte w zestawieniu są przekazywane w formie elektronicznej.

Konsekwencją przepisu § 4 projektu jest możliwość odrzucenia przez ZUS zestawienia/zestawień zgłoszeń o przystąpieniu członka do otwartego funduszu emerytalnego. ZUS może odrzucić zestawienie w całości, np. gdy nie jest sporządzone odrębnie dla osób zmieniających fundusz lub w części, poprzez nie przyjęcie poszczególnych pozycji zestawienia, np. z powodu błędnego umieszczenia przez OFE osoby, zmieniającej fundusz w zestawieniu obejmującym osoby po raz pierwszy przystępujące do OFE lub umieszczenia w zestawieniu danych niezgodnych z danymi w Centralnym Rejestrze Ubezpieczonych. Z przepisu § 4 pkt 2 wynika, że odrzucenie części zestawienia skutkuje jedynie odrzuceniem poszczególnych pozycji a nie całości zestawienia, gdyż zgodnie z treścią powyższego § 4 projektu ZUS odrzuca zestawienie w całości bądź poszczególne jego pozycje. Użycie w tym przypadku wyrazu „bądź” jest tożsame z zastosowaniem alternatywy rozłącznej, najczęściej wyrażanej za pomocą wyrazu „albo”.

Odrzucenie danej pozycji skutkuje korektą zaistniałego błędu po stronie OFE, często po uzyskaniu dodatkowych informacji od potencjalnego członka funduszu. Rodzaj działań podjętych przez OFE zależy od podanej przyczyny odrzucenia, a więc od przesłanego

przez ZUS kodu błędu dla danej pozycji z zestawienia. Kody błędów zawarte są w Interfejsie na potrzeby rejestru CRC OFE „Wymiana danych KSI ZUS z systemami OFE”, który reguluje sposób działania ZUS i OFE przy wymianie danych.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że dokument ten prezentuje struktury wymienianych informacji oraz określa terminy i procedury związane z procesem wymiany danych między KSI ZUS i systemami Otwartych Funduszy Emerytalnych związanymi z zapisami w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych. Dokument Interfejsu zawiera informacje niezbędne do zapewnienia poprawności procesu wymiany danych przez zainteresowane strony, tj. ZUS i OFE, a więc reguluje stronę techniczną procesów określonych przepisami ustawy i rozporządzenia, na bieżąco aktualizując i usprawniając system tej wymiany.

MINISTER

Władysław Kosiniak-Kamysz
Władysław Kosiniak-Kamysz

Do wiadomości:

Pan Maciej Berek

Prezes Rządowego Centrum Legislacji